

WR

WEALTH REPORT 2021

J&T BANKA

J&T BANKA WEALTH REPORT 2021

Unikátní výzkum o chování, názorech a záměrech českých a slovenských dolarových milionářů, který iniciovala **J&T Banka**, expert na investice a chování movitých a náročných lidí.

VÍTEJTE VE SVĚTĚ MILIONÁŘŮ

NA KŘÍŽOVATCE VÝZEV I PŘÍLEŽITOSTÍ

Již jedenáct let podrobně studujeme investiční myšlení a chování českých a slovenských dolarových milionářů. Během té doby jsme dostali jedinečnou příležitost detailně nahlédnout do mnoha oblastí jejich života. Letos poprvé jsme však svědky zásadní změny. I když jsou dolaroví milionáři převážně podnikateli, v přímém přenosu sledujeme jejich přeměnu v investora. Hlavní složku jejich bohatství tedy poprvé tvoří většinovým podílem příjem z investic než z vlastního podnikání.

Tento trend je podtržen generační výměnou. Mezi dolarovými milionáři se stále častěji objevují mladí podnikatelé, kteří jsou více zaměřeni na investice a v investičních rozhodnutích jsou odvážnější. Avšak ani dolaroví milionáři na vrcholu své pracovní kariéry již všechny své volné finanční prostředky neinvestují pouze do svého podnikání. Stále častěji

hledají zajímavé investiční příležitosti, nejčastěji pak v podobě investic do firem či nemovitostí.

Nejen nová krev je však inspirovala k hledání nových příležitostí, ale také aktuální situace na trhu. Skončila doba komfortní inflace, expanzivní monetární politika vyústila v přetlak hotovosti, a tak jsou dolaroví milionáři nuceni hledat příležitosti ke zhodnocení a uchování svého bohatství. Jako jedni z prvních si tato rizika i příležitosti uvědomili a začali být otevření vyššímu riziku a současně vyšším výnosům. Jejich portfolio je diverzifikovanější a díky předchozím zkušenostem z krizových let ustáli také covidové výkyvy, neopouštěli své investiční záměry a pozice a výsledkem jim jsou tak dvouciferné přírůstky bohatství.

Už více než 25 let jsme partnerem našich dolarových milionářů – za

tu dobu jsme si prošli jak léty krizovými, tak časy štědrými. Stojíme na počátku období zvýšené inflace, která nás bude provázet ještě několik následujících let. Nová doba si žádá nový pohled na finance a bohatství. Je třeba více se zabývat očekáváním od financí a plánovat dlouhodobě. Věřím však, že společně i toto náročné období zvládneme a že díky našemu dlouhodobému partnerství nalezneme nové příležitosti.

Alena Tkáčová

Obchodní ředitelka J&T Banky

Růst. Společně.

DOLAROVÝ MILIONÁŘ V KOSTCE

I přes vysoké pracovní vytížení na sobě stále pracuje.

Zlato už nepovažuje za symbol uchování hodnoty a začíná více preferovat kryptoměny a bitcoin.

Rok 2021 pro něj byl úspěšný, jeho bohatství rostlo rychleji než v roce 2019.

Zastává názor, že společenská odpovědnost a byznys nejsou v rozporu a že světové problémy jsou podnikatelskými příležitostmi.

I když je stále spíše konzervativní investor, kvůli rostoucí inflaci se začíná více otevírat riziku.

O akcie se začal více zajímat až v poslední době, když hledal příležitost, jak ochránit bohatství před inflací.

Za jeho zbohatnutím stojí především investice, které tak poprvé překonaly výnosy z vlastního podnikání či zaměstnání.

Elektromobily považuje za poměrně nepraktické, ale pravděpodobně přínosné pro životní prostředí.

Díky svým znalostem a odborným kontaktům dokázal inflaci predikovat a změnil své investiční chování.

Při výběru akcií se spoléhá hlavně na své vlastní znalosti a instinkty.

Dlouhodobě kritizuje stát z nedostatku vizionářství a leadershipu.

Nejvyšší zhodnocení stále očekává od nemovitostí, a to i přes nebo právě kvůli jejich narůstající ceně.

O aktuálních investičních trendech diskutuje kromě bankéře nejčastěji s pracovními kontakty či obchodními partnery a přáteli nebo členy rodiny.

Státu příliš nevěří, neboť nedrží slovo a často mění pravidla.

V umění vidí investiční potenciál, ale do svého portfolia ho zařazuje spíše výjimečně.

Současnou ekonomickou situací vidí stále spíše jako příležitost než hrozbu pro své investice.

Transformace ekonomiky, vzdělávání, digitalizace, infrastruktura – to jsou oblasti, kde vidí příležitosti pro zlepšení a investice.

JAK DOLAROVÝ MILIONÁŘ VYPADÁ

Dolaroví milionáři jsou v obou zemích nejčastěji podnikateli nebo vedoucími pracovníky. I když přibývají také mladí dolaroví milionáři, kteří svůj majetek postavili na úspěšném podnikatelském příběhu, je tuzemským dolarovým milionářům průměrně mezi 53 a 55 lety. S narůstajícím věkem první generace polistopadových úspěšných dochází stále častěji k předávání rodinného bohatství nástupcům. V rozhodnutí mnoha movitých na vrcholu rychleji opustit vedoucí roli v byznysu napomohla doba pandemie. Ti, kteří k tomuto kroku přistoupili, se rozhodli děnit ve firmě jen z dálky sledovat nebo si užívat zaslouženého důchodu.

Svět dolarových milionářů je i nadále světem mužským. V porovnání se světem, kde se ženy milionářky obecně objevují v rodinách, ve

kterých se majetek předává po několik generací, lze i u nás očekávat, že jejich podíl bude stoupat, byť velice pozvolna.

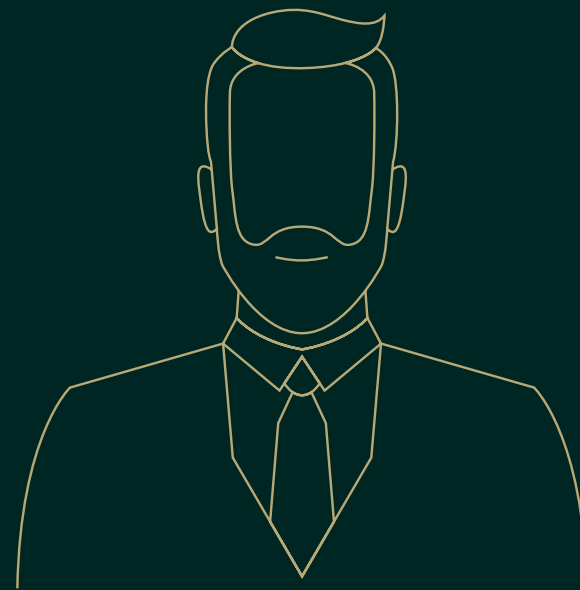
NÁVRAT DŮVĚRY VE STARTUPY

Český i slovenský dolarový milionář je stále méně rozeznatelný od běžných lidí. Snaží se být neokázalý, nedává na odív své bohatství. V České republice 85 % dotazovaných uvedlo, že došli k názoru, že se rádi obklopují věcmi, na kterých jejich exkluzivita není patrná na první pohled, a dokonce 82 % prohlásilo, že jsou rádi, když lidé v širším okolí nedokážou odhadnout, kolik peněz vlastní. Tyto závěry platí i pro Slovensko, kde došlo k velkému posunu v myšlení bohatých. Slovenští dolaroví milionáři už také ustupují od okázalosti – 83 % jich prohlašuje,

že se rádi obklopují věcmi, na nichž není vysoká cena vidět, a dokonce 85 % uvedlo, že jsou rádi, že na nich není vidět bohatství.

PRACUJÍ NA SEBEROZVOJI

Movití lidé na sobě i přes vysoké pracovní vytížení stále pracují. Zdokonalují se v nových praktických dovednostech, jako jsou jazyky či programování (60 % ČR, 63 % SR), ti mladší neváhají využívat služeb kouče či terapeuta, který jim pomáhá posouvat se dále (16 % v ČR, 16 % v SR). Tento trend u mladých milionářů může odrážet snahu o celkovou životní pohodu a naplnění. I když peníze zůstávají nadále až na prvním místě, mladší milionáři berou na zřetel také další kritéria úspěchu, jako je možnost pomoci světu.

DOLAROVÍ MILIONÁŘI VE SVĚTĚ INVESTIC

I když je dolarový milionář stále spíše konzervativní investor, kvůli rostoucí inflaci se začíná více otevírat riziku. Díky svým znalostem a odborným kontaktům dokázal inflaci predikovat a změnil své investiční chování. Některé pozice udržel, využil příležitosti na dokoupení a otevřel se větší diverzifikaci portfolia. Zařadil do něj z pohledu inflace pružnější aktiva jako podíly ve firmách či nemovitosti, která dokážou znehodnocení lépe odolávat.

Nejvyšší zhodnocení český movitý stále očekává od nemovitostí, a to i přes nebo právě kvůli jejich narůstající ceně. Nejvíce věří investicím do stavebních pozemků, nadále do velké míry důvěřuje rezidenčním nemovitostem. Stabilmě si vede zemědělská půda. Výnos vidí však i u investic do akcií zahraničních firem či startupů. Mladší generace pak zhodnocení mnohem častěji očekává u sběratelských aktiv či kryptoměn.

Starší slovenští dolaroví milionáři častěji očekávají výnos od rezidenčních nemovitostí a podílových fondů, mladší generace by vsadila spíše na kryptoměny, startupy a zemědělskou půdu. Tento nepochměr odráží odlišnou životní situaci. Mladí milionáři jsou ochotni se pouštět do nových projektů a objevovat nové technologie, jsou motivováni především růstem. Starší naopak hledají bezpečné zajištění nabytého jmění, třeba právě skrze investice do nemovitostí.

Od kterých investic lze podle vás v současné době očekávat nejzajímavější zhodnocení? (údaje v %)

VÝVOJ OČEKÁVÁNÍ NEJZAJÍMAVĚJŠÍCH ZHODNOCENÍ INVESTIC V ČESKU A NA SLOVENSKU

	ČR 2021	SR	ČR 2020	SR	ČR 2019	SR	ČR 2018	SR	ČR 2017	SR	ČR 2016	SR	ČR 2015	SR
Stavební pozemky	49	42	41	37	41	36	39	35	38	18	34	25	26	11
Startupy	34	19	28	18	19	17	35	25	27	15	26	27	23	25
Rezidenční nemovitosti	31	36	25	28	36	39	29	20	33	15	23	16	22	8
Akcie zahraničních firem	26	46	32	38	20	24	20	31	18	32	18	22	25	31
Zemědělská půda	21	18	18	22	20	23	18	19	28	21	41	18	34	15
Sběratelská aktivita	18	15	32	22	20	23	20	24	18	24	18	23	25	16
Kryptoměny, bitcoin	16	26	6	7	3	4	8	11	3	1	1	0	2	1
Jiné nemovitosti	12	9	13	11	26	15	20	12	15	11	11	11	13	13
Komodity	10	7	6	2	5	3	8	7	5	4	9	15	12	7
Korporátní dluhopisy	9	10	11	13	18	19	16	32	17	21	10	22	9	21
Akcie českých firem	8	4	10	0	12	3	9	4	6	1	3	3	4	1
Zlato	8	8	20	23	15	12	5	6	7	10	16	18	3	9
Podílové fondy	7	14	3	8	5	8	5	11	5	15	3	9	7	13
Směnky	6	4	7	5	9	8	11	13	10	17	12	15	13	22
Drahé kovy, drahokamy	5	4	8	10	2	2	2	4	3	8	3	4	5	6
Obchody s měnami	4	3	4	6	3	8	5	11	7	11	4	8	12	12
Termínované vklady	2	0	1	1	1	3	2	1	2	3	1	5	1	4
Státní dluhopisy	1	2	2	7	1	3	2	4	2	3	3	5	4	8
Jiné	0	2												
Nevím, nechci odpovídat	0	0	3	5	5	4	3	1	2	1	1	1	3	2

FENOMÉN STAVEBNÍCH POZEMKŮ

Čeští dolaroví milionáři nyní očekávají nejčastěji zhodnocení od stavebních pozemků. Mezi tři top investice z pohledu očekávaného výnosu je jmenovalo 49 % respondentů v ČR a 42 % v SR, což představuje meziroční nárůst o 8 procentních bodů a o 5 procentních bodů na Slovensku. Důvodů lze nalézt na současném trhu hned několik. Tím hlavním je, že stavební pozemek dokáže jako reálné aktivum odolávat inflačním tlakům. Důležitou roli hraje i stále vysoká poptávka po rezidenčních nemovitostech, což se projevuje v jejich rostoucí ceně. A právě stavební pozemek je prvním krokem ke stavbě rezidenční nemovitosti. V neposlední řadě se očekává, že se konečně rozjedou stavební projekty, které byly pozastaveny kvůli přerušení dodavatelských řetězců. Mimochodem stavební pozemky patří mezi aktiva, která si za posledních deset let udržela u dolarových milionářů očekávání jednoho z nejzajímavějších zhodnocení.

Po loňském poklesu se mezi top investice vrátily rezidenční nemovitosti, které za zajímavou příležitost označilo 31 % českých a 36 % slovenských dolarových milionářů. Zatímco v roce 2020 investory od nákupu odrazil příliš prudký růst cen a riziko výpadku nájmu, které mohou snížit návratnost investice (objevily se v 25 % odpovědí), letos respondenti rezidenčním nemovitostem věří, a to i když jejich ceny meziročně ještě výrazněji stouply. Zdá se také, že se dolaroví milionáři v dohledné době neobávají splasknutí nemovitostní bubliny. Zájem o rezidenční nemovitosti je stále velký, neboť jak v Česku, tak na Slovensku se kvůli složité stavební legislativě stále málo staví. Podpořil ho také lockdown, kdy výrazně vzrostla poptávka po rekreačních objektech.

Zemědělské půdě pak již několik let fandí přibližně pětina českých a slovenských bohatých. Přitom ještě v roce 2016 byla zemědělská

půda mezi českými milionáři jasná investiční jednička. Více než dvě pětiny respondentů si od ní slibovaly největší návratnost. Nešlo ani tolik o příjmy z pachtovného, tedy pronájmu pozemku zemědělcům. Spíše se všeobecně očekávalo, že ceny porostou.

NÁVRAT DŮVĚRY VE STARTUPY

Po loňském roce jsme zaznamenali i návrat důvěry ve startupy. Potenciál v nich vidí více než třetina (34 %) českých dolarových milionářů, zatímco o rok dříve to bylo „jen“ 28 %. Na Slovensku jsou k nim respondenti trochu zdrženlivější, potenciál v nich spatřuje 19 % z nich. Tento pohled na investice do startupů je jedním z největších rozdílů mezi názory českých a slovenských dolarových milionářů.

V uplynulých letech startupy ukázaly, že jsou životaschopné, navíc loňský rok přinesl řadu projektů, které jsou pro investory srozumitelné, neboť poskytují nové technologie pro e-health, e-commerce či firemní systémy. Investice do začínajících firem může být také zdrojem inovací a technologických novinek ve vlastní firmě, neboť investor získá někoho s nápady, kdo je schopný rozšířit jeho byznys.

Zatímco dříve existovala jen možnost přímé investice do vybraného startupu, dnes fungují různé venture kapitálové fondy a platformy, přes něž lze nejenom investovat, ale také se přímo potkávat se začínajícími podnikateli. Tyto novinky rovněž přispěly ke zvýšenému zájmu o startupy.

SBĚRATELSTVÍ LÁKÁ

Zajímavý paradox ukazují sběratelská aktiva, kam řadíme obrazy, umělecké předměty, šperky, veterány, mince, poštovní známky, hodinky aj. Zatímco v Česku se drží v očekávání výnosu stabilně u pětiny bohatých, na Slovensku došlo k meziročnímu propadu z 22 % na 15 %. Důvodem mohou být aktuálně vysoké ceny, omezení či zrušení aukcí z důvodu pandemie a příklon slovenských investorů ke klasickým finančním trhům a akciím.

Pouze 5 % bohatých však zároveň přiznalo, že tato část portfolia přispěla v uplynulých 12 měsících ke zhodnocení jejich majetku. Důvodem může být, že na umělecké a sběratelské předměty nahlížejí investoři i emočně a nákupy dalších položek do sbírky si chtějí nějak racionálně zdůvodnit. V budoucnu lze predikovat příliv nových investorů zejména mladšího věku, kteří projeví zájem o alternativní investice, zejména umění.

ZLATO PROPADÁKEM ROKU, NAHRADILY HO KRYPTOMĚNY

Za propadák roku v očekávání nejzajímavějšího zhodnocení bychom mohli vyhlásit zlato. Zatímco v roce 2020 mu věřila přibližně pětina dolarových milionářů (20 % v ČR, 23 % v SR), letos už to bylo v obou zemích shodně jen 8 %. Důvodem je klesající cena tohoto drahého kovu, která jen letos zaznamenala 8% meziroční propad, a ztráta puntu zlata jako uchovatele hodnoty v prostředí zvýšené inflace. Investice do zlata letos nejen nepokryla inflaci, ale přinesla i nominální ztrátu. Jeho pozici převzaly v průzkumu kryptoměny a bitcoin, které se z loňských 6 % vyšvihly na letošních 16 %, a také klasičtější investice do akcií a private equity.

Kryptoměny letos zažily rok pohádkového růstu, ale v minulosti i období dramatického pádu, a pro investory mají stále jistou přitažlivost. Investice do nich mohou být silně adrenalinové. Kdo chytne tu správnou vlnu, značně vydělá. Navíc

bitcoin vzal opět na milost nejen Eleon Musk, ale i významné finanční instituce. Pro mnohé paradoxně pionýry v této inovaci je Latinská Amerika. V září Salvador uznal bitcoin jako oficiální platidlo a v říjnu Venezuela kromě standardní národní měny bolívar zavedla i svůj digitální bolívar. Zároveň ale kryptoměny stále budí mezi investory respekt. Výnos se může podobat výhře v ruletě – buď padne černá, nebo červená.

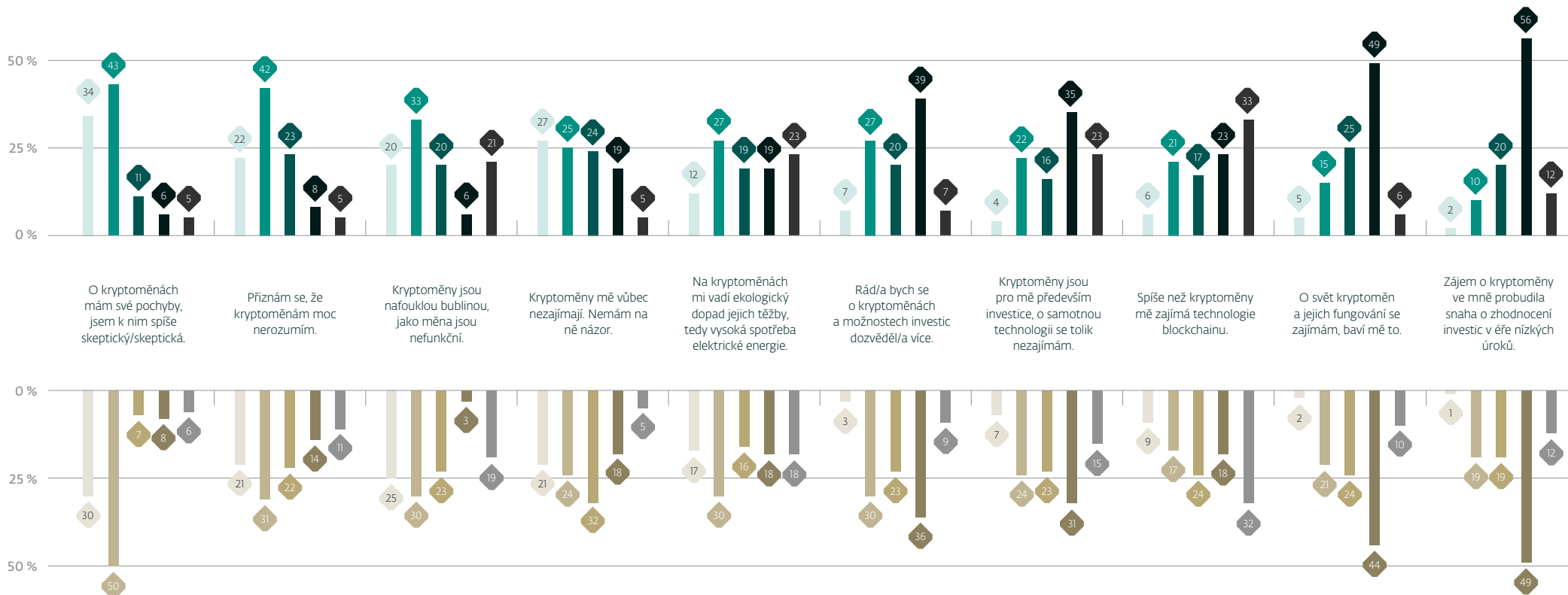
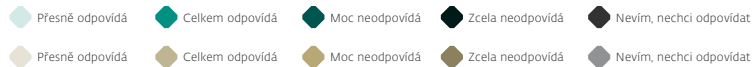
Pokud bychom se na výsledky průzkumu podívali podle věku respondentů, preferovali by zlato a drahé kovy nepřekvapivě zejména zástupci starší generace. Ta mladší naopak tíhne více ke kryptoměnám. Zatímco ve skupině do 49 let se o svět kryptoměn zajímá 38 % dolarových milionářů, v nejstarší kohortě už je to jenom 11 %. Starší respondenti kryptoměnám nerozumí, považují je za technologickou raritu nebo se obávají splasknutí nafouklé bubliny.

I v nejmladší skupině do 49 let 67 % respondentů deklaruje, že o kryptoměnách mají své pochyby, a navíc jim vadí i jejich negativní ekologický dopad. Stále zde ale existuje užší skupina mladších milionářů, která kryptoměnám věří a zabývají se jimi. Vývoj ceny bitcoinu jim dává za pravdu. Zbytek milionářů je spíše skeptický.

Reálně má do kryptoměn zainvestováno přibližně 15 % českých i slovenských dolarových milionářů, ovšem jen zanedbatelnou část svého portfolia. Často je považují za jakési alternativní zlato, novodobý bezpečný přístav, který ochrání jejich peníze před znehodnocením měny „tiskařskými stroji“ centrálních bank.

?) Jak vystihují uvedené výroky váš postoj ke kryptoměněm?

POSTOJ KE KRYPTOMĚNĚM ČR A SK DOLAROVÍ MILIONÁŘI

AKCIE PRO VÝNOS I JAKO KONÍČEK

Právě akcie přispěly mnohem větší měrou než dříve k tomu, že jmění českých a slovenských dolarových milionářů za uplynulých 12 měsíců rostlo. Těžiště růstu jejich jmění se tak výrazně přesunulo z podnikání a nemovitostí právě do akciových investic. Akciové investice podle průzkumu tvoří okolo 20 % investičního portfolia jak českých, tak slovenských dolarových milionářů, přičemž expozice vůči akciím má až 80 % českých, a dokonce až 85 % slovenských dolarových milionářů.

Vedle investičních platforem pro jednoduchý nákup může za tímto trendem stát i celkový vývoj akciových titulů. Šokový propad z jara 2020 rychle vystřídal opětovný růst. Však také 80 % dolarových milionářů souhlasí s tím, že vývoj za poslední rok a půl ukazuje, že na akcích se dá vydělat, a dokonce přes 90 % jich souhlasí, že vývoj za poslední dvě dekády dokazuje, že na akcích se dá vydělat. „Schopnost akcií opakovaně a rychle se vzpamatovat

z ekonomických šoků dokazuje, že z dlouhodobého hlediska se jedná o smysluplnou investici,“ shodují se respondenti.

Řada dolarových milionářů se začala o akcie více zajímat až v poslední době, když hledala příležitost, jak ochránit bohatství před inflací. Pro přibližně polovinu movitých (47 % v ČR, 59 % v SR) zejména mladšího věku se dokonce investice do akcií stala koníčkem. I proto u nich mohou mít větší odezvu investice do konkrétních akciových titulů spíše než do ETF. Na trhu si „vyzobávají“ jednotlivé tituly, do výběru tak mohou promítnout své osobní zkušenosti, odhady či znalosti apod.

Investici do konkrétních titulů zmínila přibližně polovina respondentů (54 % v ČR, 47 % v SR). Další 38 % českých a 44 % slovenských bohatých investuje prostřednictvím akciových investičních fondů, které jim zajistí větší rozložení rizika a úsporu času při sledování vývoje kurzů jednotlivých

titulů. Tuto variantu preferují zejména starší investoři. Přes ETF a akciové indexy pak do akcií vstupuje 14 % českých a 30 % slovenských movitých.

NA SLOVENSKU JSOU ZAHRANIČNÍ AKCIE TOP

Průzkum také ukázal, že slovenští dolaroví milionáři mají dlouhodobě s investicemi do akcií větší zkušenosti a kvůli užší nabídce domácích investic se rozhlížejí více do světa. Zároveň více věří jejich potenciálu. Mezi slovenskými movitými zaujímají v žebříčku potenciálu zhodnocení první místo, když je preferovalo 46 % z nich (v roce 2020 to bylo 38 %), zatímco čeští dolaroví milionáři je zařadili až na čtvrté místo v žebříčku potenciálu (věří jim 26 %, což představuje meziroční pokles o 6 procentních bodů).

Schopnost rychlého oklepání se z koronašoku a pokračování robustní rally se sériovým přepisováním historických maxim zejména na Wall Street letos zvyšuje přesvědčení slovenských dolarových milionářů, že akciové trhy dokážou navzdory různým turbulencím doručit z dlouhodobého hlediska nejlepší zhodnocení z hlavních tříd aktiv. Podle nich růst firem po uvolnění opatření a vysoké spotřebitelské poptávce bude

přinášet další firemní zisky, zatímco delta varianty koronaviru, narušení dodavatelských řetězců a vysoké ceny energií považují za dočasné faktory, které by měly postupně odeznívat. Slovenští dolaroví milionáři rovněž vnímají bezprecedentní měnovou a fiskální podporu, speciálně ve Spojených státech, která by měla znamenat pokračování rally.

SÁM, NEBO RADĚJI S BANKÉŘEM?

Průzkum se rovněž zaměřil na to, jak si investoři akcie vybírají. Výsledky ukázaly, že spoléhají hlavně na své vlastní znalosti a instinkty. Téměř tři čtvrtiny (69 %) českých respondentů uvedlo, že tyto konkrétní cenné papíry vybírají i nakupují sami, alespoň část akcií kupuje individuálně, avšak na doporučení odborníků 43 % investorů. Pouze 13 % respondentů nechává výběr i nákup akcií zcela na odbornících.

Oproti tomu slovenští movití více spoléhají na doporučení odborníků. Konkrétní cenné papíry vybírá a nakupuje zcela samostatně polovina (51 %) dotazovaných, kompromis v podobě doporučení odborníků a vlastního nákupu volí 41 % slovenských investorů, zatímco více než třetina (37 %) nechává výběr i nákup na odborníkovi. V obou zemích shodně pak individuální výběr a nákup volí zástupci mladší generace.

Pokud však dolaroví milionáři nechtějí investovat do konkrétních titulů a svěří své finance některému investičnímu fondu, pak jeho volbu 55 % českých, a dokonce 70 % slovenských dolarových milionářů nechá na odborníkovi.

S nástupem digitalizace pak stále častěji vyvstává otázka, jakou roli budou banky a finanční instituce hrát v investicích klientů. Chování milionářů naznačuje možný trend. Bankéři by podle nich měli zajišťovat klíčovou část investičního jmění, odborníka je vhodné dle jejich názoru vyhledat, pokud investiční majetek dosáhne 11 milionů korun v Česku či 160 tisíc eur na Slovensku. „O peníze se staráte sám, když jich tolik nemáte. Já se naposledy sám staral, když jsem byl ještě zaměstnaný, tedy než jsem se postavil na vlastní nohy a vybudoval první firmu,“ zaznělo v průzkumu.

ZÁJEM O PODÍLOVÉ FONDY ROSTE

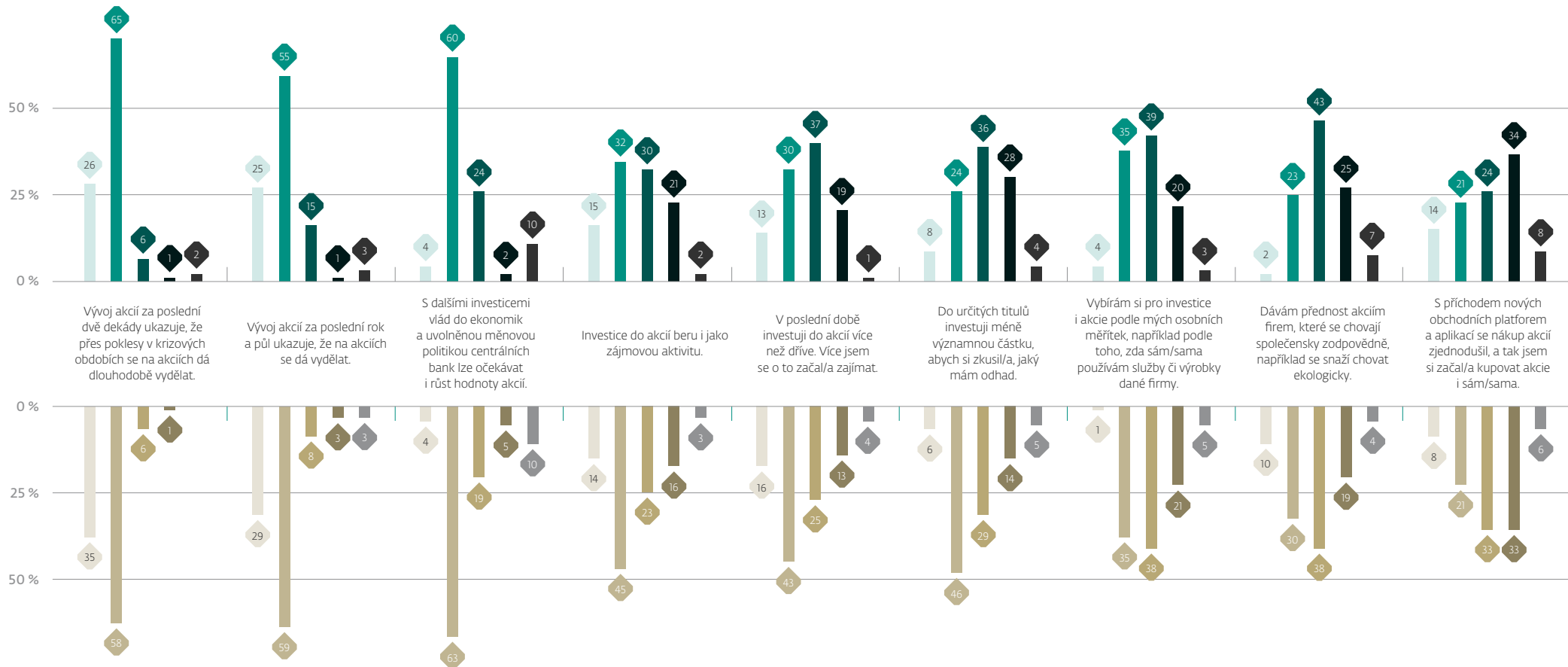
Mezi českými i slovenskými dolarovými milionáři vzrostla důvěra v podílové fondy. V České republice je za zajímavé zhodnocení investic označilo 7 % oslovených (v roce 2020 pouze 3 %), na Slovensku to bylo dokonce 14 % respondentů (o rok dříve 8 %).

Zatímco v Česku lze chápat nárůst jako projev větší otevřenosti diverzifikovat své portfolio a investice například prostřednictvím fondů kvalifikovaných investorů, které nabízejí možnost investovat do trendových oblastí jako venture kapitál nebo blockchain, na Slovensku patří podílové fondy k prioritním volbám, jak porazit i přes jistou míru rizika inflaci.

❓ Jak vystihují uvedené výroky váš postoj k investování do akcií?

POSTOJ K INVESTOVÁNÍ DO AKCIÍ ČR A SR DOLAROVÍ MILIONÁŘI

◆ Přesně odpovídá ◆ Celkem odpovídá ◆ Moc neodpovídá ◆ Zcela neodpovídá ◆ Nevím, nechci odpovídat
◆ Přesně odpovídá ◆ Celkem odpovídá ◆ Moc neodpovídá ◆ Zcela neodpovídá ◆ Nevím, nechci odpovídat

DOLAROVÍ MILIONÁŘI A EKONOMIKA

Čeští milionáři, i přes rostoucí inflaci a nové výzvy, neztrácejí optimismus. Současnou ekonomickou situaci vidí stále spíše jako příležitost než hrozbu pro své investice. Nízké úrokové sazby například stihla třetina z nich využít k úvěrování rozvoje podnikání a investic či k refinancování předešlých úvěrů.

Poprvé však v průzkumu zaznamenáváme velký rozkol v Česku mezi milionáři a obecnou populací. Společnost tedy začíná být velmi rozdělena a sociální nůžky

se více rozevírají, což je důsledkem nejenom covidové situace, ale i náhledem na ni. Obecná populace více podléhá informacím z médií, připravuje se na špatná léta a situaci v naší zemi hodnotí mnohem pesimističtěji než bohatí.

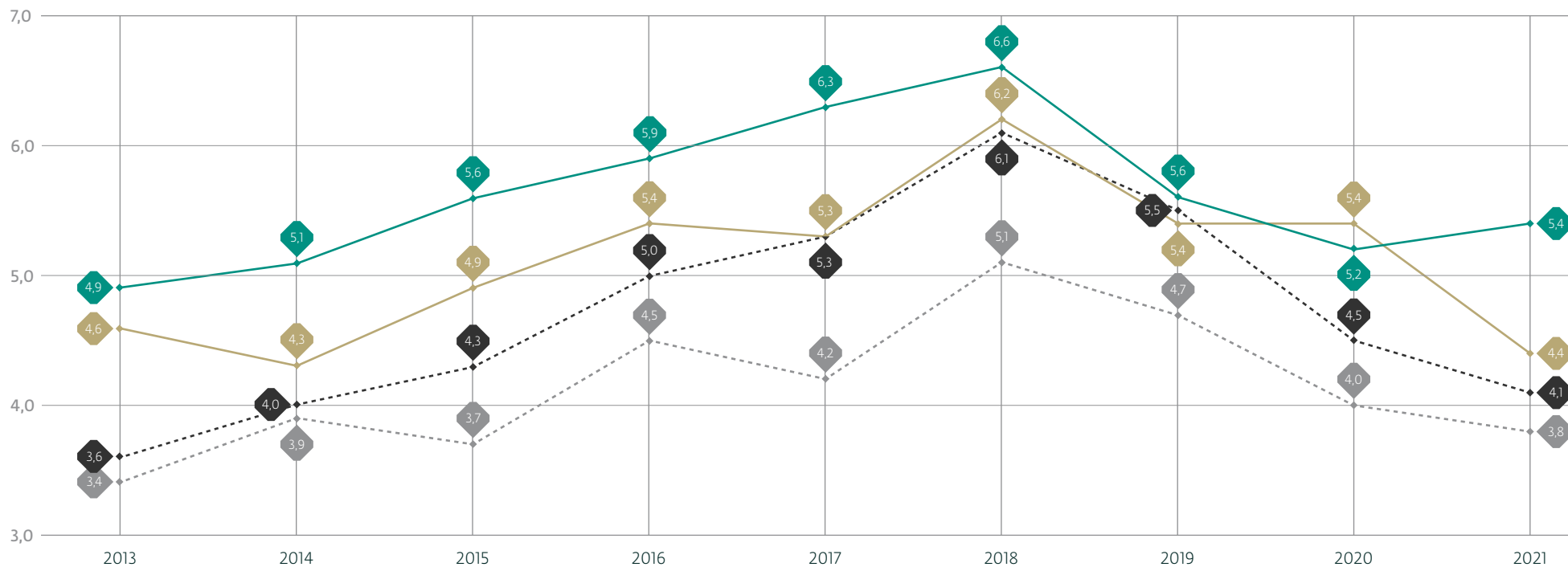
Slovensko zaznamenalo slabší výsledek důvěry v investiční prostředí u obou skupin, tedy jak u movitých, tak u obecné populace, což odráží jasný projev negativní nálady v celé společnosti. Jedná se o značně horší hodnocení

sentimentu než v krizovém roce 2020. Stojí za tím zejména absolutní nedůvěra a deziluze z nové vlády a tvůrce politik, kteří jsou vnímáni jako krajně nekompetentní populisté s neschopností zemi posunout vpřed na reformní cestu a dát do pořádku. Navíc na obzoru nevidí alternativu, která by to mohla změnit. Ekonomickou situaci, navzdory ožívování hospodářského růstu, pak vnímají slovenští dolaroví milionáři z pohledu investic více jako hrozbu než příležitost.

🔍 Jak hodnotíte současnou ekonomickou situaci v naší zemi?

HODNOCENÍ SOUČASNÉ EKONOMICKÉ SITUACE ČR / SR DOLAROVÍ MILIONÁŘI VS. ČR / SR OBEČNÁ POPULACE

Příležitost pro investice

Hrozba pro investice

TVORBA A UDRŽENÍ BOHATSTVÍ

V roce 2021 tři čtvrtiny (76 %) českých a 65 % slovenských dolarových milionářů uvedlo, že v meziročním porovnání zbohatlo. V Česku bohatli movití dokonce rychleji než v roce 2019, jde ovšem o relativní tempo zapříčiněné rychlým růstem akcií po propadu způsobeném koronavirem v roce 2020.

Za zbohatnutím stojí v obou zemích především investice, které tak poprvé překonaly výnosy z vlastního podnikání či zaměstnání. Vedle příjmů z podnikání se nejvýznamnějšími nositeli bohatství u českých dolarových milionářů

staly investiční nemovitosti (41 %), na Slovensku zaujaly se 37 % druhou pozici, a to zejména proto, že jejich ceny vzrostly. I když mohlo dojít kvůli pandemii ke ztrátě příjmů z pronájmů, kupní hodnota výrazně vzrostla. Kdo si tedy před několika lety pořídil investiční nemovitost, rozhodně udělal dobře. Druhou pozici pak v Česku zaujaly s minimálním rozdílem akcie (40 %), které na Slovensku dokonce obsadily první příčku (40 %).

K nárůstu bohatství rovněž přispěly dluhopisy (21 % v ČR, 31 % v SR) či alternativní investice (18 % v ČR, 19 % v SR), kde se obdobně jako

u akcií vyplatilo zachovat chladnou hlavu a naslouchat odborníkům, kteří radili v neklidných dobách neopouštět pozice a spíše přikupovat.

Výše růstu bohatství se liší podle věku dolarového milionáře. Zatímco mladší v Česku i na Slovensku deklarují, že jejich bohatství narostlo výrazně o více než 10 %, u starších zhodnocení dosahovalo nejčastěji 2 až 9 %. Výsledek odráží charakter jejich portfolia, kdy starší očekávají od majetku a investic zejména udržení hodnoty, zatímco mladší jsou více otevření riziku v očekávání vyšších zisků.

Co nejvíce přispělo ke změně vašeho bohatství či majetku?

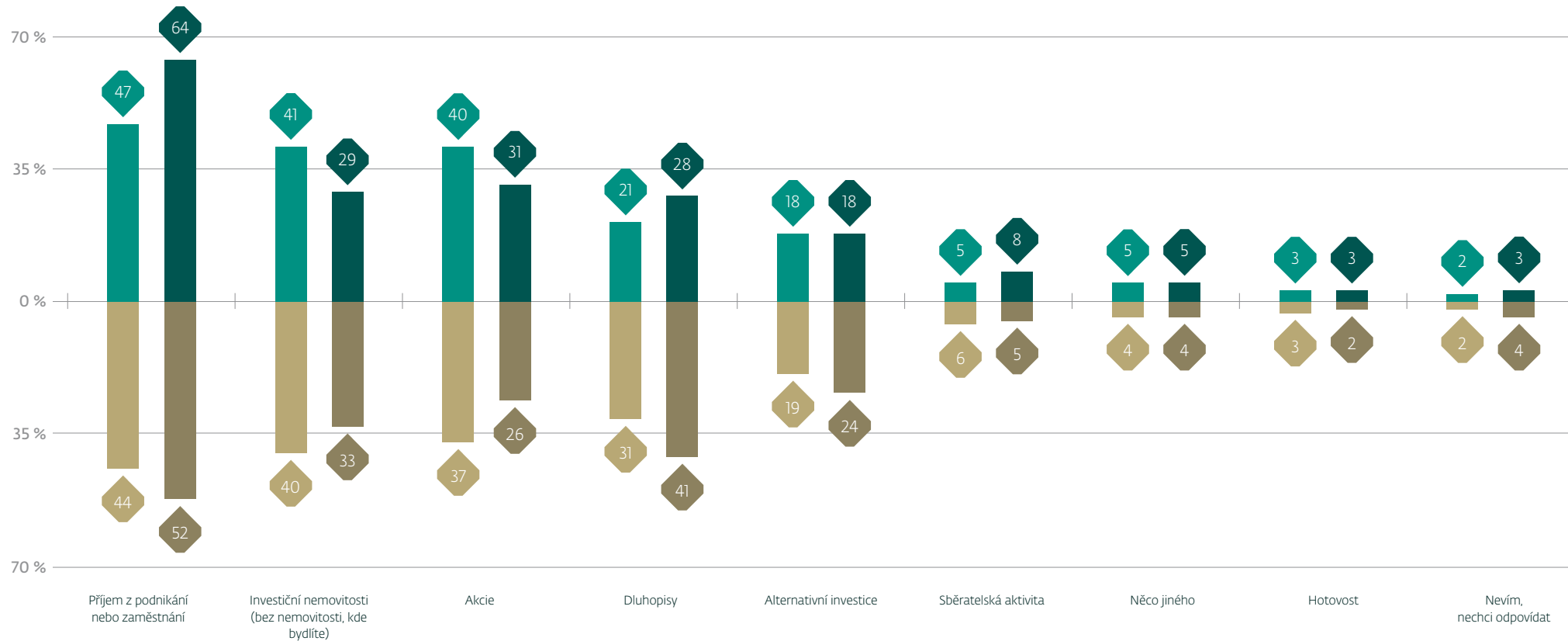
CO PŘISPĚLO KE ZMĚNĚ BOHATSTVÍ: ČEŠTÍ A SLOVENŠTÍ DOLAROVÍ MILIONÁŘI

ČR 2021

ČR 2020

SR 2021

SR 2020

Z ČEHO PRAMENÍ OBAVY

I nadále čeští i slovenští dolaroví milionáři očekávají, že v následujícím roce jejich bohatství poroste, nejčastěji predikují hodnotu do 9 %. Nárůst očekává až 7 z 10 milionářů. V otázce, které faktory budou mít největší vliv na tvorbu bohatství, se čeští i slovenští movití poměrně vzácně shodují, rozdíl tvoří jen několik procentních bodů.

V České republice dolaroví milionáři dlouhodobě kritizují stát z nedostatku vizionářství a leadershipu. Velmi silně vnímají narůstající státní dluh a nevidí návrhy skutečných řešení. Problémem není ani tak samotná výše dluhu jako spíše způsob nápravy, kterou dosavadní vláda prezentovala. Podle jejich názoru by vláda neměla finance projídat, ale realizovat zásadní investice, které by posunuly českou ekonomiku. Volají také po transformaci a zvýšení konkurenceschopnosti – z montovny je čas posunout se k profesně vyšším zaměstnáním. Transformace ekonomiky, vzdělávání, digitalizace,

infrastruktura – to jsou oblasti, kde vidí příležitosti pro zlepšení a investice.

Státu dlouhodobě příliš nevěří, neboť nedrží slovo a často mění pravidla. Zejména oblast daní je podle nich neprůhledná a oni z pozice podnikatelů a majitelů firem nevědí, s čím počítat a jak vysoké náklady je čekají, tudíž nemohou plánovat. Jejich obava ze zvýšení daní není ani tak o tom, že by nechtěli daně platit, spíše jsou více skeptičtí, jak vybrané daně vláda rozděljuje.

Také na Slovensku panuje mezi milionáři velká skepse ohledně schopnosti vlády podstatně zlepšit hospodářské prostředí, neboť se často nedokáže dohodnout ani na těch nejelementárnějších věcech, natož na reformách, navíc preferuje populistický přístup.

Vysoká rizika vidí slovenští movití v negativních vlivech postpandemické obnovy globální ekonomiky, a to

zejména v podobě narušených dodavatelských řetězců či vyšších cen energií. To jim způsobí omezování výroby a nedostatek dopravní kapacity v kombinaci s růstem nákladů.

Naopak pozitivně z pohledu svého bohatství vnímají zrychlení globálního hospodářského růstu a očekávání rychlejšího růstu hlavních obchodních partnerů v rámci eurozóny při silné exportní orientaci slovenské ekonomiky.

INFLACE JAKO VÝZVA

Čeští i slovenští dolaroví milionáři shodně (57 %) považují za největší hrozbu pro své bohatství inflaci. Téměř všichni respondenti očekávají, že se inflace bude pohybovat nad dlouhodobým inflačním cílem centrálních bank. Každý dvanáctý milionář dokonce očekává inflaci kolem 10 %. Inflace je proto pro ně hlavním popudem ke změně investičního chování.

Stále sílící inflace je po dvaceti třiceti letech opět tématem číslo jedna, a to na celém světě. O inflaci už však nemůžeme hovořit jako o dovezené, ale spíše jako o doma vytvářené, hnané rostoucími cenami služeb. Podle prognóz analytiků J&T Banky lze na začátku roku čekat i 7% inflaci. Úrokové sazby se sice dostanou na úroveň 3,5 až 4 %, ale období zvýšené inflace nepřekonaají.

Vůči inflaci se však milionáři cítí i částečně zajištěni, neboť výraznou část jejich investičního portfolia tvoří nemovitosti. Nadpoloviční většina

se cítí být zajištěna proti inflaci investicemi do akcí, nebo už dokonce vyhledala rizikovější investice. Oproti obecné populaci představují jejich výdaje na spotřebu relativně malou část jmění.

Obecná populace vidí inflační scénář dokonce ještě o něco pesimističtější, i proto se připravuje na skokové zvýšení cen. Názory široké veřejnosti ovlivnily události z posledních dní i média či zdražování a zvyšování cen energií, což se následně promítá do spotřeby. Nejvíce jsou inflaci v obecné populaci zasaženi ti, kteří mají peníze jen na aktuální spotřebu a nejsou schopni generovat přebytky, které by mohli investovat jako ochranu právě proti ztrátě hodnoty peněz. Rizika inflace jako největší hrozby pro lidi s nižšími příjmy, kteří se proti ní nemohou zajištit, si uvědomují i dolaroví milionáři (90 % v ČR, 86 % v SR).

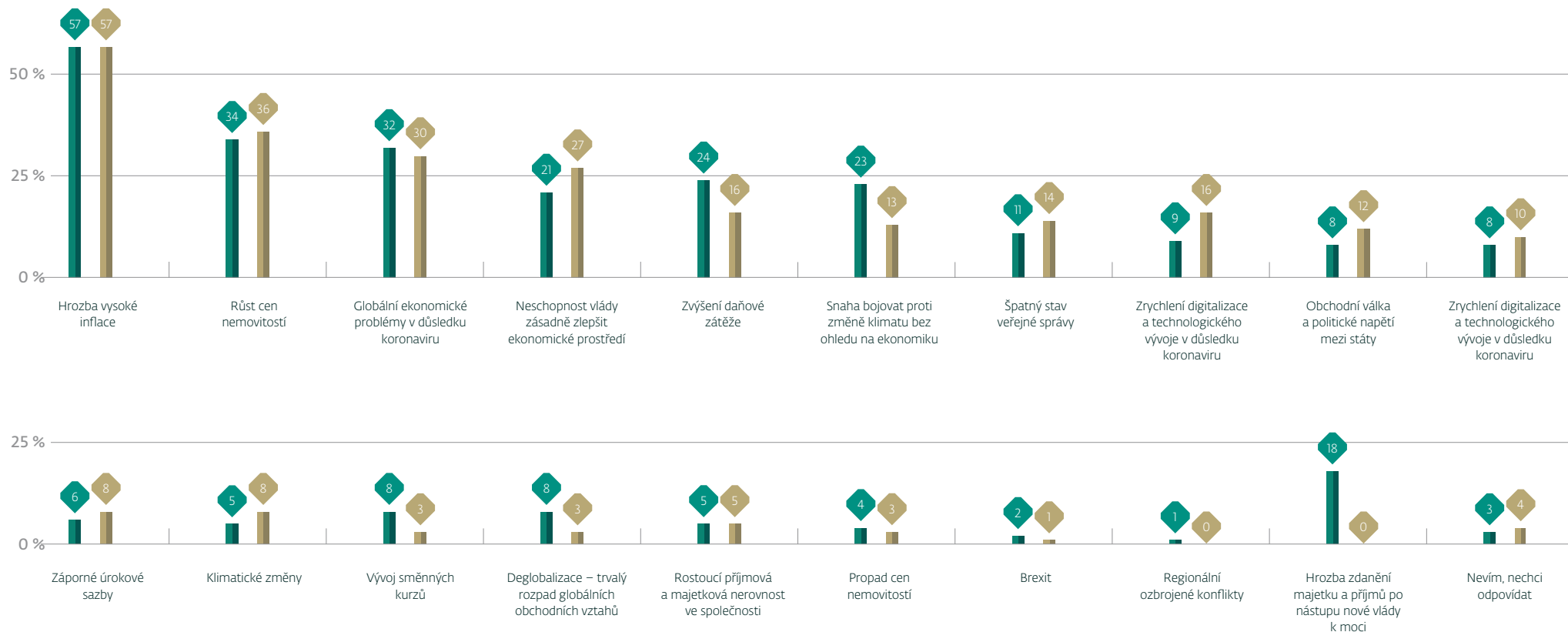
INFLACE MĚNÍ MINDSET

Výsledky průzkumu ukazují, že rostoucí inflace mění způsob investičního uvažování dolarových milionářů. Klesá oblíbenost dluhopisů, směnek nebo termínovaných vkladů, naopak roste oblíbenost investic s nominální pružností, jako jsou nemovitosti. Celkem 84 % českých a 81 % slovenských dolarových milionářů souhlasí s výrokem, že významná část jejich investic, například investice do nemovitostí, jsou zároveň jejich zajištěním proti inflaci. Současně 54 % českých a 58 % slovenských movitých uvedlo, že budou vyhledávat nebo už vyhledávají rizikovější investice, u kterých lze očekávat výnos vyšší než míru inflace.

Devět z deseti movitých pak uvedlo, že vývoj akcií za poslední dvě dekády ukazuje, že i přes poklesy v krizových obdobích se na akciích dá dlouhodobě vydělat. Podle respondentů můžou ochranu před inflací přinést i kryptoměny. V této dynamické době je totiž dobré sáhnout po něčem, jehož cena se v čase a díky situace na trhu vyvíjí.

☐ Které z následujících faktorů budou mít největší vliv na tvorbu a udržení vašeho bohatství v následujících 12 měsících?

FAKTORY S NEJVĚTŠÍM VLIVEM NA BOHATSTVÍ ČR A SK DOLAROVÝCH MILIONÁŘŮ

DOLAROVÍ MILIONÁŘI A SPOLEČNOST

Ekologie a společenská odpovědnost jsou již součástí podnikatelského myšlení. Pojmy jako udržitelnost a společenská odpovědnost se mezi dolarovými milionáři zabydlely, nejsou však příliš založeny na idealismu jako spíše na pragmatismu a tušení nových příležitostí.

Mezi českými i slovenskými dolarovými milionáři panuje široký konsensus na tom, že společenská odpovědnost a byznys nejsou v rozporu, a dokonce se i shodnou, že světové problémy jsou podnikatelskými příležitostmi. Ale peníze jsou pro ně na prvním místě, což se odráží i v přesvědčení, že podnikatel by měl peníze nejprve vydělat a až pak se snažit pomáhat. Ochota pomáhat na úkor byznysu je o něco vyšší u mladší generace,

o něco výrazněji se pak projevila mezi českými movitými než mezi slovenskými.

V oblasti udržitelnosti pro sebe vidí naopak příležitost. Problémy světa budou vytvářet poptávku po řešeních a kdo jiný než podnikatelský sektor zaměřený na výkon a efektivitu by je měl přinášet. Víru v sílu podnikatelského sektoru mají movití v obou zemích výrazně vyšší než obecná populace. Podle nich totiž nedávno pandemie covidu-19 naplno obnažila, jak umí být stát neakceschopný, a zastánci komerční sféry museli často ukázat státu, „jak se to má dělat“. Příležitostí pro movité mohou být také veřejné zakázky, jimiž by veřejná správa hodlala řešit zmiňované problémy.

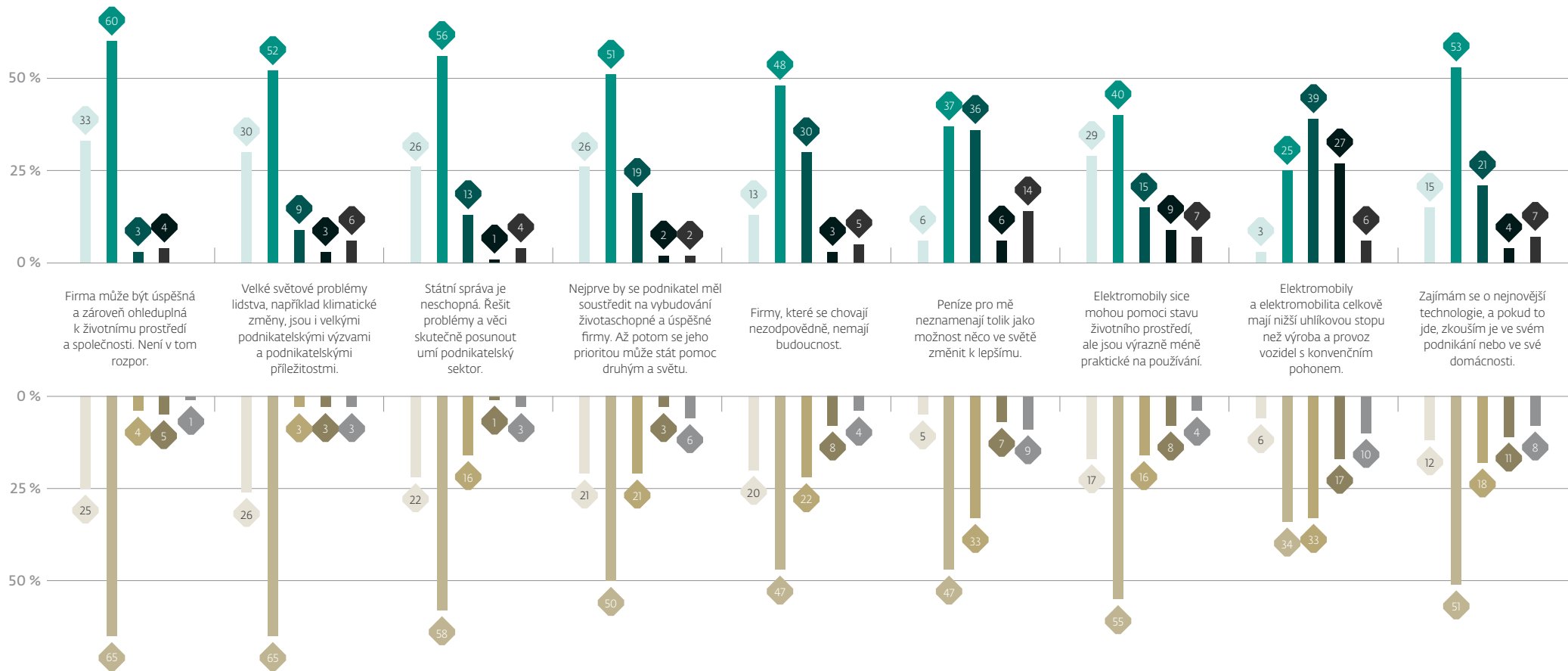
Čeští a slovenští dolaroví milionáři se také mnohem více než obecná populace zajímají o technologické novinky, a pokud to je možné, rádi je vyzkouší. Zároveň zastávají názor, že právě technologie mohou být tím, co vyřeší mnohé problémy lidstva.

V rámci připravovaného plánu Fit for 55 chce EU od roku 2035 zcela zakázat výrobu automobilů se spalovacím motorem a přejít v rámci boje proti skleníkovým plynům a emisím uhlíku na elektromobilitu. Respondenti z obou zemí považují elektromobily za poměrně nepraktické, ale pravděpodobně přínosné pro životní prostředí. Čeští movití jsou však výrazně skeptičtější k jejich reálné uhlíkové stopě než ti slovenští, a dokonce jsou skeptičtější než obecná populace.

?) Jak moc souhlasíte s daným výrokem?

SPOLEČENSKÉ POSTOJE: ČR A SK DOLAROVÍ MILIONÁŘI

◆ Přesně odpovídá
 ◆ Celkem odpovídá
 ◆ Moc neodpovídá
 ◆ Zcela neodpovídá
 ◆ Nevím, nechci odpovídat
◆ Přesně odpovídá
 ◆ Celkem odpovídá
 ◆ Moc neodpovídá
 ◆ Zcela neodpovídá
 ◆ Nevím, nechci odpovídat

METODIKA PRŮZKUMU

Průzkum probíhal od září do října 2021 ve spolupráci s výzkumnou agenturou Perfect Crowd.

Cílem průzkumu bylo zmapovat investiční chování a životní styl českých a slovenských dolarových milionářů, tedy osob, jejichž disponibilní majetek má hodnotu alespoň 1 milion amerických dolarů. Do průzkumu se zapojilo 310 respondentů z řad dolarových milionářů (203 Čechů a 107 Slováků). Data byla sbírána prostřednictvím online dotazníků. Kvalitativní pohled doplnily hloubkové rozhovory se 20 respondenty (15 v České republice, 5 na Slovensku).

J&T Banka, a. s.
Sokolovská 700/113 a, Praha 8

Pro více informací nebo
v případě dotazů kontaktujte:

Monika Veselá
PR manažerka J&T Banky
mvesela@jtbank.cz

www.JTBankaWR.com

